

Metodika vypouštění extenzivně odchovaných koroptví polních

Cílem této metodiky je popsat několik vhodných způsobů vypouštění extenzivně odchovaných koroptví polních. Volba správného způsobu vypouštění významně ovlivňuje schopnost přežití vypuštěných koroptví. Vždy by měla být zvolena především s ohledem na místní podmínky a podmínky chovatele.

Důležité zásady:

- 1.) Odrostlé koroptve vždy vypouštíme z vypouštěcích voliér, nikdy nepoužíváme k vypouštění transportní bedny.

Důvod: Při vypuštění je našim cílem, aby celé koroptví hejnko opustilo vypouštěcí voliéru v klidu (nikdy koroptve z voliéry nevyháníme) a zůstalo pohromadě. Při správném umístění vypouštěcí voliéry v blízkosti krytu, koroptve zpravidla této možnosti využijí a v krytu se schovají. Z něho posléze začnou prozkoumávat nejbližší okolí.

- 2.) Nevypouštíme v nepříznivých klimatických podmínkách, především za sněhové pokrývky a vytrvalého deště.

Důvod: Za těchto zhoršených podmínek je pro koroptev obtížnější nalezení vhodné potravy a úkrytu a stává se snadnějším cílem různých druhů predátorů.

Doporučení:

Pokud koroptve vypouštíme v oblasti, kde se vyskytuje populace divokých koroptví, doporučujeme koroptve nevypouštět do jejich těsné blízkosti, ale citlivě volit vhodnou lokalitu ve vzdálenosti alespoň 500 m od domovského okrsku divokých koroptví. Bezprostředně po vypuštění tím nedochází k narušení teritoria, vyhánění a bojům o území.

Volba správného místa pro vypouštění:

Při volbě správného místa pro vypuštění koroptví je třeba dbát několika zásad. Voliéra by měla být umístěna v porostu, který vytváří kryt proti predátorům, nebo v jeho těsné blízkosti. V blízkosti voliéry je vhodné mít krmné a lovecké zařízení. V období před umístěním koroptví do vypouštěcí voliéry a po jejich vypuštění (v závislosti na místních podmínkách je klíčové období první dva až tři týdny) je důležité provádět intenzivní lov predátorů. Koroptve ve vypouštěcí voliére necháváme dle podmínek sedm až čtrnáct dní, aby měly možnost se seznámit s bezprostředním okolím.

Dle stáří vypouštěných jedinců lze metody rozdělit:

1.) Vypouštění po vylíhnutí

Základní podmínkou tohoto typu vypouštění je přítomnost divoké populace koroptve polní v dané oblasti a znalost hnízdních okrsků.

Postup: Čerstvě vylíhnutá oschlá kuřata přemístíme s kvočnou do honitby do místa hnízdního okrsku koroptvího páru. Kvočnu i kuřata umístíme do vypouštěcí bedny a necháme je tam jeden den zavřené. Následně odstraníme jeden z boků bedny, který používáme k uzavírání na noc a ponecháme pouze vypouštěcí mřížku. Kuřata tak mohou přes den vybíhat, ale kvočna musí zůstat uvnitř. Na noc je třeba bednu opět uzavřít. Krmení a vodu podáváme do bedny. Jestliže k přijetí nedojde během tří dnů, je třeba bednu posunout. Pokud jsme však místo zvolili správně, je vysoce pravděpodobné, že již během prvních tří dnů koroptví kohout nebo slepice kuřata přivolají a přijmou, protože je považují za opuštěná.

Doporučujeme jako prevenci proti srstnatým predátorům okolí 20 m od vypouštěcí bedny zavěšit lidským pachem.

2.) Vypouštění ve stáří tří týdnů

Základní podmínkou tohoto typu vypouštění je přítomnost divoké populace koroptve polní v dané oblasti a znalost hnízdních okrsků.

Koroptví kuřata ve věku tří týdnů jsou částečně opeřená a jsou schopna letu na kratší vzdálenost. Pokud nejsou okamžitě přijata, jsou v závislosti na místních a povětrnostních podmínkách schopna přežít několik dnů bez rodičovského páru. Starší kuřata tímto způsobem nevypouštíme, koroptví pár je již může považovat za konkurenci a z hnízdního okrsku vypudit.

Postup: Třítýdenní koroptve pouštíme z vypouštěcího koše, voliéry nebo bedny v brzkých ranních hodinách. Vypouštěcí zařízení umístíme do porostu, který bude sloužit koroptvím jako kryt a poskytovat jim pocit bezpečí. V této roční době by neměl být problém takový porost nalézt, dříve se s oblibou používala chemicky neošetřená brambořiště. Stejně jako u všech jiných způsobů vypouštění nám jde o pomalý rozptyl koroptví do okolí vypouštěcího zařízení. Za hrubou chybu lze považovat rozlet koroptví do různých směrů okamžitě po vypouštění ze zařízení. Vhodné je před dvířka vypouštěcího zařízení nasypat trochu krmiva, tak aby se kuřata chvíli zdržela.

3.) Vypouštění odrostlých kompletně přepeřených kuřat

V dnešní době nejčastěji používaný způsob vypouštění koroptví.

Postup: Jak již bylo výše doporučeno, dospělé koroptve vypouštíme z vypouštěcích voliér. Pokud jsme koroptve neodchovali v cílové oblasti vypouštění, necháme koroptve ve voliéře nejméně 7 dní přivyknout okolí. K vlastnímu vypouštění přistupujeme ideálně v ranních hodinách. Nám se osvědčilo otevírat dveře voliéry provázkem, tak abychom koroptve zbytečně neplašili a poskytli jim dostatek času pro pomalý odchod z voliéry. Při tomto způsobu lze navíc volit období vypouštění. Nejčastěji se koroptve vypouští na podzim po ukončení kompletního přepeřování do šatu dospělců. Nevýhodou tohoto termínu je dlouhé zimní období, kdy jsou koroptve vystaveny predačnímu tlaku a v důsledku toho se zpravidla mnoho z nich nedožije ani první rozmnožovací sezóny.

Alternativou je vypouštění v zimním období a to buď začátkem zimy nebo koncem zimy před začátkem rozpadu rodinných hejnek. Limitujícím faktorem je v zimním období sněhová pokrývka a nepříznivé klimatické podmínky, za kterých vypouštění nelze doporučit. Výhodou je zkrácené období

před začátkem reprodukce, kdy jsou koroptve vystaveny zvýšenému predančímu tlaku. Dalším rizikem je při déletrvajícím sněhové pokrývce koncem zimy možné narušení již probíhajícího štěpení hejnek a tvorby párů volně žijících jedinců. Vzhledem k tomu, že jedinci chovaní v lidské péči jsou v tomto období zpravidla v lepší kondici (nemuseli absolvovat zimní období nedostatku potravy a krytu), dochází po vypouštění k vyhánění místních kohoutků těmi vypuštěnými.

4.) Vypouštění koroptvího páru

Pro úplnost tohoto výčtu uvádím ještě možnost vypouštění páru koroptví. Při této metodě je nutné dbát dvou pravidel. Koroptví pár nikdy nevysazujeme do hnízdního okrsku jiného páru ani do oblasti s výskytem dostatečně početné divoké populace. Pro zvýšení pravděpodobnosti přežití a úspěšného vyhnízdění vypouštíme koroptve až v období, kdy vegetace zajišťuje koroptvím dostatečný kryt.

Postup: Vypouštět můžeme z vypouštěcího koše nebo voliéry. Zařízení umístíme na vhodném místě v polích, za svítání otevřeme dvířka, před které nasypeme trochu krmiva. Pokud jsme zvolili vhodné místo, koroptve se jen ve vzácných případech vzdálí více než 500 m od místa vypouštění.

Dle způsobu odchovu vypouštěných jedinců lze metody rozdělit:

1.) Vypouštění přirozeně odchovaných koroptví

Jedná se o odchov koroptvích kuřat koroptvím párem nebo celibátníkem (viz metodika odchovu). Tuto metodu jednoznačně preferujeme a všem doporučujeme!!! Kuřata odchovaná tímto způsobem jsou nejkvalitněji připravená na život v přírodě a mají největší pravděpodobnost přežití a úspěšné reprodukce. Z hlediska stáří lze dle místních podmínek doporučit vypouštění všemi způsoby od jednodenních kuřat až po vypouštění koroptvího páru.

2.) Vypouštění polodivoce odchovaných koroptví

Jedná se o odchov koroptvích kuřat pod kvočnou případně kapounem. Pokud nemáme k dispozici koroptví pár nebo v odchovu z jakéhokoliv důvodu selhal, je tato alternativa tou nejlepší. Pokud uvažujeme o vypouštění koroptvích kuřat s adoptivním rodičem je třeba s tím počítat již při volbě plemene slepic (nevhodné jsou např. hedvábničky, které jsou jinak díky své vysoké kvokavosti a mírné povaze výbornými adoptivními rodiči). S adoptivním rodičem lze vypouštět kuřata různě stará, nevhodné je pouze vypouštění v obdobích přepeřování a jiných stresových zátěžích, kdy je organizmus kuřat oslaben těmito procesy. Stáří kuřat a způsob vypouštění by měl být volen dle účelu vypouštění. Obecné zásady platí stejné jako u ostatních způsobů vypouštění.

3.) Vypouštění uměle odchovaných koroptví

Uměle odchované koroptve jsou koroptve odchované bez rodičů vlastního druhu i adoptivních. Zpravidla navíc odchovaná intenzivním způsobem chovu podobným intenzivním chovům drůbeže. Tento způsob chovu pro účely vypouštění rozhodně nedoporučujeme. V různých studiích bylo mnohokrát prokázáno, že jejich šance na přežití je dle místních podmínek velmi malá a na úspěšné vyhnízdění ještě menší.